

Mobilt dialoglabb

Friska barn i Skaraborg

Innehåll

Bakgrund och syfte	3
Mobilt dialoglabb i korthet	4
Roller	4
Upplägg	5
Bilaga 1: Kartläggning	8
Bilaga 2: Metoder	9
Bilaga 3: Material	11
Bilaga 4: Kommunikation	13
Bilaga 5: Checklista inför dialogen	14

Bakgrund och syfte

Under 2023 kommer en samhällsutvecklingskonferens genomföras inom det delregionala kraftsamlingsområdet *Friska barn i Skaraborg – ohälsosam viktutveckling bland barn och unga går att förebygga*. Tanken med konferensen är att titta på hur en aktiv samhällsplanering av utemiljöer kan ge möjlighet till ökad rörelserikedom för barn och unga.

Inför konferensen samverkar Västra Götalandsregionens enhet Folkhälsa och social hållbarhet i Skaraborg med kommuner som är intresserade av att ta reda på barn och ungas perspektiv kring rörelse i utemiljöer. Rörelse kan innebära idrott och fysisk aktivitet men också möjligheten till lek och möten genom andra aktiviteter. Idén om ett mobilt dialoglabb grundar sig i vikten av barns rätt till delaktighet och inflytande i aktuella samhällsfrågor.

Under 2022 har varje kommun i Skaraborg erbjudits ett lokalt mobilt dialoglabb. Arbetet bygger på att det i kommunen finns ett pågående eller planerat utvecklingsprojekt kring en plats där kommunen samtidigt saknar målgruppens tankar och idéer. Det är också viktigt att kommunen har förutsättningar att ta resultatet av dialogen i beaktande vid fortsatt utveckling av platsen.

Resultatet från mobilt dialoglabb sammanställs och presenteras för kommunen och vid samhällsutvecklingskonferensen.

Varför *Friska barn i Skaraborg*?

Idag är andelen barn och unga som har en övervikt fler än någonsin. I Skaraborg ses en högre andel övervikt och fetma än i övriga Västra Götaland. Fetma påverkar den fysiska och mentala hälsan negativt, och medför också stora samhällskostnader. Minskad fysisk aktivitet och ökat stillasittande i kombination med förändrade matvanor är förmodligen de främsta orsakerna. Då orsakerna är många bör också förebyggande åtgärder ske från flera håll i samhället.

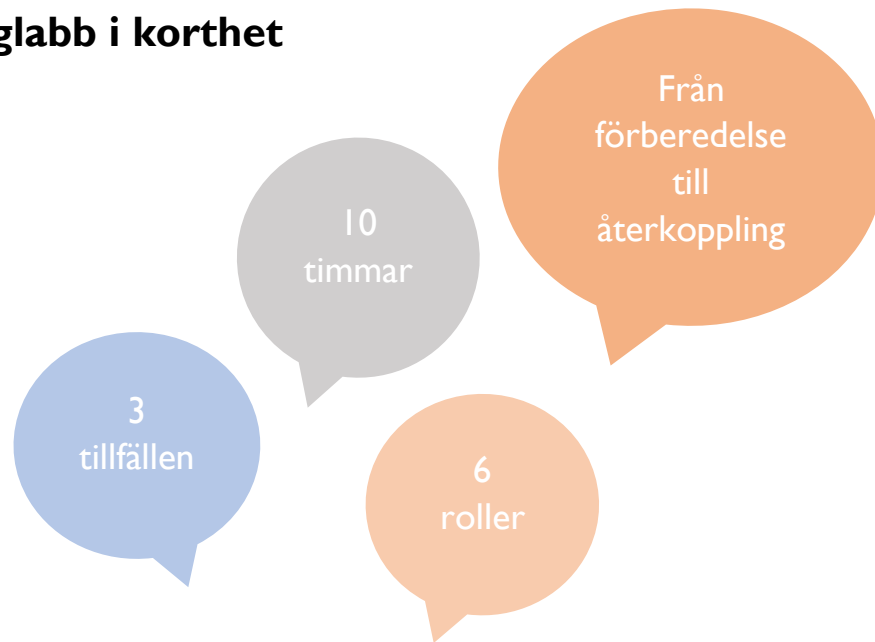
”Friska barn i Skaraborg – ohälsosam viktutveckling bland barn och unga går att förebygga” är ett av fyra delregionala kraftsamlingsområden. En del av arbetet är att stärka förutsättningarna för rörelserikedom i barn och ungas närområde och genom medborgardriven innovation öka förståelsen för målgruppens behov och önskemål.

Malin Gustafsson, folkhälsastrateg

Marina Timm, folkhälsastrateg

Folkhälsa och social hållbarhet i Skaraborg, Regionhälsan

Mobilt dialoglabb i korthet

Upplägg

Förberedelse

Förmöte

Genomförande

Återkoppling

Roller

Dialogledaren

Samordnar dialoglabbet och leder dialogen.

Kommunkännaren

Deltar i arbetsgruppen och finns med vid dialogen för att berätta om platsen.

Kontaktpersonen

Är dialogledarens kontakt till kommunen och samordnar arbetsgruppen.

Vuxenbryggan

Känner målgruppen och skapar trygghet i samband med dialogen.

Arbetsgruppen

Består av personer som arbetar med samhällsplanering och den aktuella platsen i kommunen.

Dokumentatören

Dokumenterar målgruppens perspektiv om platsen vid dialogen.

Foto: Mats Lind/Westsweden.com

Upplägg

Ett mobilt dialoglabb börjar med att det finns ett behov av att ta reda på barnets perspektiv i en viss fråga. Kontakt tas med dialogledaren. Antalet timmar är en uppskattning av kommunens nedlagda tid.

Förberedelse

2-4
timmar

Dialogledare:

- Informerar om mobilt dialoglabb genom att maila dokumentet "Mobilt dialoglabb – Friska barn i Skaraborg" inklusive "Kartläggning" (bilaga 1).
- Förbereder för kommunens mobila dialoglabb med grund i kartläggningen genom att välja ur "Metoder" (bilaga 2) och "Material" (bilaga 3).

Kommunen:

- Utser en kontaktperson ifrån verksamheten. Kontaktpersonen har kontakt med dialogledaren.
- Utser fler funktioner som tillsammans med kontaktpersonen bildar en arbetsgrupp.
- Fyller i "Kartläggning" och mailar till dialogledaren innan mötet.
- Kallar till ett möte.

Roller:

Kontaktpersonen, arbetsgruppen, dialogledaren

Förmöte

2
timmar

Dialogledare:

- Introducerar "Friska barn i Skaraborg" och konceptet mobilt dialoglabb. Använder powerpoint "Mobilt dialoglabb PP".
- Delger förslag till kommunens mobila dialoglabb med grund i kartläggningen.
- Delger "Kommunikation" (bilaga 4) för att bjuda in målgruppen till dialoglabbet.
- Går igenom de olika rollerna i mobilt dialoglabb.

Arbetsgruppen:

- Presenterar och diskuterar kartläggningen med dialogledarna.
- Bestämmer tid och plats för Steg 1 och 2 i genomförande samt Återkoppling.
- Planerar för att bjuda in målgruppen/målgrupperna.
- Utser en kommunkännare. Ser över behovet av vuxenbryggor i relation till antalet barn och unga.
- Beslutar hur återrapportering till målgruppen kan ske efter genomförandet.
- Visar platsen fysiskt.

Roller:

Kontaktpersonen, arbetsgruppen, dialogledaren

Genomförande

2-3
timmar

Steg 1

Dialogledare:

- Presenterar kommunkännaren, vuxenbryggan, dokumentatören och dialogledarna.
- Håller i en inledande övning för att skapa trygghet i gruppen och presentera deltagarna för varandra.
- Berättar om praktiska detaljer i Steg 2 och ger en tydlig beskrivning av uppdraget till målgruppen.
- Följer med målgruppen till platsen.

Kommunkännaren:

- Berättar om platsen, ramarna och uppdraget.

Steg 2

Dialogledare:

- Handler målgruppen i den valda metoden.
- Ser till att alla kommer till tals.
- Går tillbaka till lokalen där dialogen inleddes, alternativt använder en annan samlingsplats.
- Berättar om observationer från dialogen och samlar ihop resultatet. Frågar om någon vill lägga till något.
- Summerar dialogen och berättar vad som händer med resultatet.

Vuxenbryggan:

- Finns som ett stöd.

Dokumentatören:

- Dokumenterar målgruppens tankar och idéer.

Roller:

Kommunkännaren, vuxenbryggan, dokumentatören, dialogledaren

Återkoppling

2-3
timmar

Dialogledare:

- Presenterar resultatet och överlämnar en sammanställning.
- Sammanfattar hur resultatet tas med till samhällsutvecklingskonferensen.

Arbetsgrupp:

- Ansvarar för användning och spridning av resultatet.
- Planerar för återrapportering till målgruppen.

Roller:

Kontaktpersonen, arbetsgruppen, dialogledaren

Bilaga I: Kartläggning

Vilket behov finns av att genomföra mobilt dialoglabb? Beskriv bakgrunden till behovet.

Vilken plats avses? Beskriv platsen och bifoga gärna en karta och avgränsa det tänkta området.

Vad vill kommunen uppnå genom att utveckla platsen (målsättning/syfte)?

Vad vill kommunen veta genom mobilt dialoglabb (tänkbara frågeställningar till målgruppen)?

Vilken/vilka är målgruppen/målgrupperna som deltar i dialoglabbet?

Hur bjuds dessa in?

Vilka förutsättningar (resurser, förankring, politiska beslut) finns för att ta emot resultatet?

Finns risker för målgruppen att vistas på platsen vid dialogen och hur kan dessa minimeras?

Förslag på datum för förmöte, genomförande och återkoppling.

Bilaga 2: Metoder

Nedan följer exempel på metoder som används i dialoglabbet, men det kan även förekomma andra. Metoderna delas in i metoder för introduktion (Steg 1) samt metoder som används i utomhusmiljön (på platsen) och vid återsamlingen (Steg 2).

Introduktion

Dessa metoder syftar till att inleda dialogen, att deltagarna ska lära känna varandra och tidigt dela talutrymmet.

Rörelsefavorit

Var och en säger sitt namn och därefter en aktivitet som de gillar att göra.

Dagens djur

Var och en säger sitt namn och berättar vilket djur de känner sig som idag (eller som beskriver ens person).

Sköld

Var och en fyller i en sköld med fyra rutor (bilaga 3), som berättar om en själv. I rutorna kan man rita eller skriva 1) något personligt, 2) en aktivitet man gillar, 3) en maträtt man gillar och 4) en plats man gillar.

Plocka grejen

Var och en plockar ett vykort (se exempel i bilaga 3) eller en sak från ett bord. Saken ska representera vad man gillar att göra. Därefter presenterar man sig med sitt namn och berättar vad man tänkte när man valde vykortet.

Intervju

Var och en intervjuar sin granne och berättar sedan om personen i fråga.

På platsen

Dessa metoder kan genomföras då möjlighet finns att vara på platsen. När det inte är möjligt att vara på platsen kan en annan plats/lokal användas, men då får istället kartor, foton osv. beskriva platsen.

Dokumentation av deltagare

Deltagarna får i uppdrag att skriva ner idéer och/eller att dokumentera (fotografera eller rita) på platsen, antingen på egen hand eller i grupper. Uppdraget bygger på kommunens frågor.

Dokumentation av dokumentatör

Dokumentation på platsen sker av dokumentatören. Deltagarna återger för dokumentatören vad de ser och önskar på platsen, antingen på egen hand eller i grupper.

Förberedande inför fokusgrupp

Deltagarna får i uppgift att ta med sig intryck från platsen som senare tas upp i en fokusgrupp. Deltagarna har med sig frågor till platsen och dokumenterar stödord.

Återsamling

Dessa metoder används vid återsamlingen då förslag och idéer ska delges i helgrupp.

Lådan

Dokumentationen från platsen läggs i en låda. Dialogledarna plockar upp bilder och teckningar anonymt från lådan och ställer frågor till hela gruppen om vad man ser. Dialogledarna påminner om ramarna för dialogen. Dokumentatören nedtecknar de mer konkreta idéer som kommer fram.

Prioritera

De idéer och förslag som har kommit fram sätts upp väggen. Deltagarna får prioritera vilka aktiviteter som de tycker är bäst.

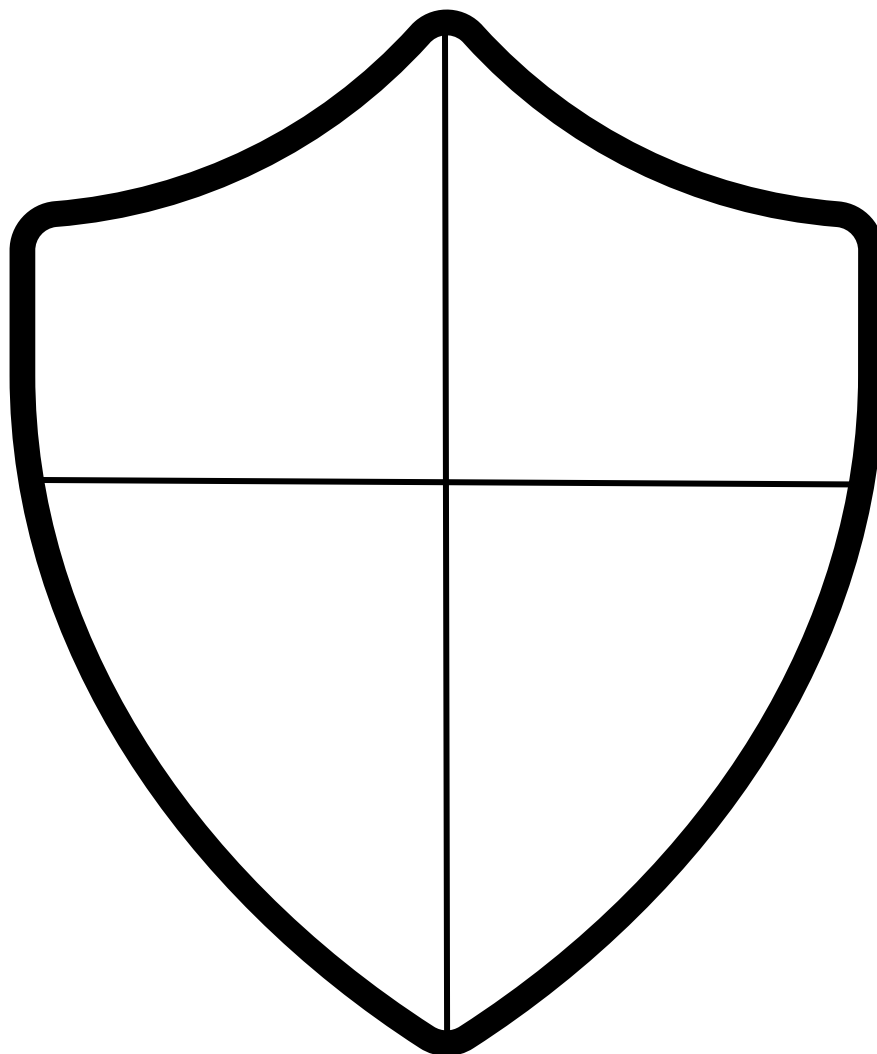
Tematisera

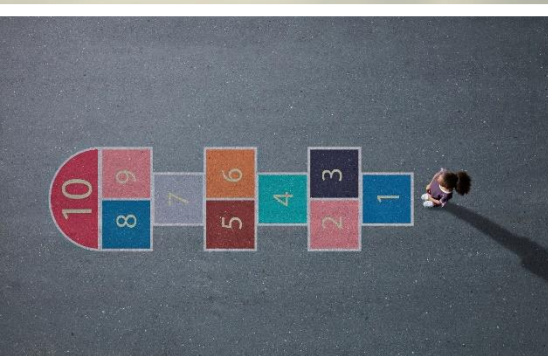
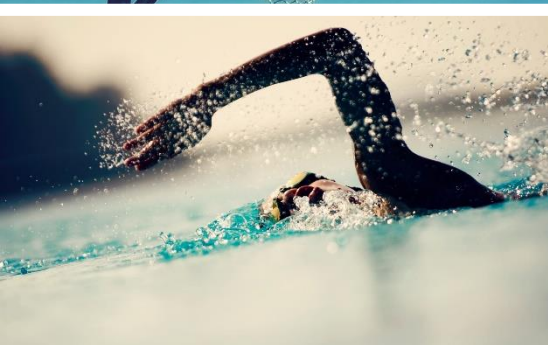
Deltagarna får arbeta i helgrupp med att tematisera och gruppera de idéer som har kommit fram. Deltagarna ger varje tema en lämplig rubrik. Därefter kan mindre grupper sitta ner och diskutera ett tema i taget och skriva ner vad temat innebär, varför det är viktigt för målgruppen, om det är avgörande för att vilja vistas på platsen osv.

Fokusgrupp

Deltagarna har fått i uppgift att ta med sig intryck från platsen som senare kan tas upp i en fokusgrupp. Dialogledarna håller i fokusgruppen, som är en informell intervju i en mindre grupp, med fokus på de frågor som kommunen har ställt.

Bilaga 3: Material

Bilaga 4: Kommunikation

Nedanstående text är ett förslag på text som kan skickas ut till gruppen som ska delta i dialogen.

Hej elever/unga på ...!

Jag heter ... och jobbar som ... i ... kommun. Tillsammans med två dialogledare som heter ... vill jag träffa er och prata om området X. Vi vill att X ska bli en plats där barn och unga vill vara och kan göra massor av roliga saker. Därför behöver vi er hjälp.

Datum Y kommer vi till din skola/ungdomsgård, där ni kommer att få uppdrag från oss och tillsammans besöker vi X. Vi vill veta mer om vad ni tycker om området och vilka aktiviteter ni skulle vilja göra där.

Sedan går vi tillbaka till skolan/ungdomsgården och ni får berätta om era förslag och idéer.

Med oss under dagen kommer vi ha ... som ritar och ... som spelar in en film.

Vi ser fram emot att träffa er!

Bilaga 5: Checklista inför dialogen

Dialogledare fixar:

- ✓ Upplägg och ledning av dialogen
- ✓ Dialoglabbsväska med pennor, papper, klistermärken, lim, sax och post-its

Kommunen fixar:

- ✓ Bjuda in deltagare
- ✓ Samtyckeslappar för att få filma och fotografera
- ✓ Iordningsställande av lokal
- ✓ Att vuxenbryggor och kommunkännare är på plats
- ✓ Fika
- ✓ Kartor
- ✓ Transport till platsen
- ✓ Gruppindelning